

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัว ความฉลาดทางอารมณ์กับความเครียด
ของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร

The Relationship Among Family Relationship, Emotional Quotient, and Stress of
Public University Students in Bangkok Metropolis

โดย

นางสาวคันธารัตน์ ยอดพิชัย

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตรศึกษา)

พ.ศ. 2549

ISBN 974-16-1596-5

คันธารัตน์ ยอดพิชัย 2549: ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัว ความฉลาดทางอารมณ์
กับความเครียดของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร ปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตรศึกษา) สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา ภาควิชาอาชีพศึกษา ปรธานกรรมการ
ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิศุมน ริงสยาธร, Ph.D. 178 หน้า
ISBN 974-16-1596-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัว ความฉลาด
ทางอารมณ์ กับความเครียดของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็น
นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 480 คน โดยใช้การสุ่ม
ตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการถดถอยพหุคูณ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์
สำเร็จรูป ผลการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 19.75 ปี มีคะแนนเฉลี่ยสะสม
เฉลี่ย 2.94 และอาศัยอยู่บ้านของตนเอง

ผลการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับสูง
ความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านบทบาทและหน้าที่ของครอบครัว และด้านความผูกพัน รักใคร่ สามัคคีใน
ครอบครัวอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการสื่อสารในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง นิสิตนักศึกษามีความฉลาดทาง
อารมณ์ทุกด้านอยู่ในระดับปกติ ความเครียดของนิสิตนักศึกษาอยู่ในระดับปกติ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัว ความฉลาดทางอารมณ์กับความเครียด
พบว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัว และความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความเครียด อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความฉลาดทางอารมณ์ทุก
ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรความสัมพันธ์ใน
ครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อการทำนายความเครียด มี 2 ตัวแปร คือ ด้านการสื่อสารในครอบครัว และด้านความ
ผูกพัน รักใคร่ สามัคคีในครอบครัวมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความเครียด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ส่วนตัวแปรความฉลาดทางอารมณ์ที่มีอิทธิพลต่อการทำนายความเครียด มี 2 ตัวแปร คือ ด้านสุข และด้านเก่งมี
ความสัมพันธ์เชิงลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังพบว่าตัวแปรความสัมพันธ์ในครอบครัว
ทั้ง 3 ตัวแปร มีอิทธิพลต่อการทำนายความฉลาดทางอารมณ์ คือ ด้านความผูกพัน รักใคร่ สามัคคีในครอบครัว
ด้านการสื่อสารในครอบครัว และด้านบทบาทและหน้าที่ของครอบครัว มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

Kuntarut Yodpichai 2006: The Relationship Among Family Relationship, Emotional Quotient, and Stress of Public University Students in Bangkok Metropolis. Master of Arts (Home Economics Education), Major Field: Home Economics Education, Department of Vocational Education. Thesis Advisor: Assistant Professor Shiepsumon Rungsayatorn, Ph.D. 178 pages. ISBN 974-16-1596-5

This research aimed to investigate the relationship among family relationship, emotional quotient, and stress of public university students in Bangkok Metropolis. A questionnaire was employed to gather data from 480 public university students, selected by multi-stage random sampling. Data analysis comprised of percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient and stepwise multiple regression; using computer program. The findings revealed that most of the students were female with average age of 19.75 years, earned 2.94 grade point average and resided with parents.

The findings showed that the students as a whole rated their family relationship at high level. When considering each factor, it was found that students were satisfied with "family tie, love, and unity" and "role and obligation" at high level, but at moderate level for "family communication". The results revealed that their all aspects of emotional quotients were at normal level. The students' stress was at normal level.

The relationship among family relationship, emotional quotient and stress showed that family relationship and emotional quotients were negatively correlated with stress statistically significant at the .001 level. Family relationship was positively correlated with all aspects of emotional quotients statistically significant at the .001 level. The stepwise multiple regression analysis showed that "family communication" and "family tie, love, and unity" were negatively correlated with and influenced stress statistically significant at the .05 level. The emotional quotients aspects that negatively correlated with and influenced stress statistically significant at the .01 level were "happiness" and "smart". The family relationship aspects that positively correlated with and influenced emotional quotient statistically significant at the .01 level were "family tie, love, and unity", "family communication", and "role and obligation".

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชีพสุมน รั้งสายธร ประธานกรรมการ ที่กรุณาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์อย่างละเอียด พร้อมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำ ดูแลผู้วิจัยอย่างใกล้ชิด เป็นผู้ผลักดันและคอยสร้างกำลังใจให้กับผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาพ ฉัตรภรณ์ กรรมการวิชาเอก ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำในการเขียน วิทยานิพนธ์ และพิจารณาความสมบูรณ์ของงานวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตติกรณ์ จงวิศาล กรรมการวิชาการ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำและเพิ่มเติมในประเด็นสำคัญ และอาจารย์วรพิมพ์ ธิระวัฒน์ ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อความสมบูรณ์แห่ง วิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา หิรัญวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาวดี เล่ห์มงคล และดร.นฤมล สราษพันธุ์ ที่กรุณาตรวจ แก้ไขและให้คำแนะนำในการจัดทำแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านที่กรุณาถ่ายทอดวิชาความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ อันมีค่ายิ่ง และให้ความกรุณา ความเอื้ออาทรแก่ผู้วิจัยเสมอมา ทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ บิดามารดา และพี่ชายที่เป็นผู้จุดประกายการศึกษาในครั้งนี้ คอยให้ ความรักเป็นกำลังใจในชีวิต ตลอดจนให้คำปรึกษา และสนับสนุนทุนทรัพย์แก่ผู้วิจัยตลอดมา และ ขอขอบคุณน้ำใจอันเอื้ออาทร ความช่วยเหลือ คำแนะนำ และกำลังใจ นานัปการที่ได้รับจาก เพื่อนๆ พี่ๆ ทุกคนเป็นอย่างดีเสมอมา

ขอขอบคุณนิสิตนักศึกษาทุกสถาบัน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดีตลอดจนเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานทุก ขั้นตอนเป็นอย่างดี คุณประโยชน์อันเกิดจากงานวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอบพระคุณ ผู้มีพระคุณ บิดามารดา นูรพจนจารย์ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ให้โอกาสที่ดีงาม

คันธารัตน์ ยอดพิชัย

พฤษภาคม 2549